

10.12.2025

ESAVI/26356/2025

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Elinkeinovalvonta

Varsinais-Suomen TT Oy-nimistä yhtiötä (y-tunnus 3089825-3) koskeva valvonta-asia

Päätös

Etelä-Suomen aluehallintovirasto määrää Varsinais-Suomen TT Oy:n maksettavaksi neljänsäksentuhannen (44 000) euron suuruisen seuraamusmaksun.

Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle ja sen täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Kuuleminen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto varasi 18.7.2025 päivätyllä kuulemiskirjeellä Varsinais-Suomen TT Oy:lle (jäljempänä *ilmoitusvelvollinen, yhtiö, yritys*) tilaisuuden ennen asian ratkaisemista lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selvityksensä sellaisista seikoista, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Ilmoitusvelvollinen ei toimittanut aluehallintovirastolle pyydettyä vastinetta taikka muutoinkaan ollut asiasta aluehallintovirastoon yhteydessä kuulemiskirjeessä asetettuun määräaikaan 19.8.2025 mennessä. Asian merkityksellisyyden vuoksi ilmoitusvelvolliselle myönnettiin sähköpostitse uusi lisäaika 15.9.2025 asti.

Ilmoitusvelvollisen antama kirjallinen selvitys kirjattiin saapuneeksi aluehallintovirastoon 15.9.2025.

Perustelut

1 Taustaa

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia (444/2017, jäljempänä *rahanpesulaki, ResL*) sovelletaan rahanpesulain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 23 kohdassa tarkoitettuun liike- tai ammattitoimintana kirjanpitotehtäviä toimeksiannosta hoitavaan ilmoitusvelvolliseen. Varsinais-Suomen TT Oy on rahanpesulain tarkoittama kirjanpitotehtäviä hoitava ilmoitusvelvollinen.

Rahanpesulain 7 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan aluehallintovirasto valvoo lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13–14, 16–18 ja 20–26 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia. Toimivaltaisena viranomaisena Etelä-Suomen aluehallintovirasto suoritti

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Postiosoite: PL 1, 13035 AVI Käyntiosoite: Wähäjärvenkatu 6, Hämeenlinna

puh. 0295 016 000
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9

Kouvolan toimipaikka
Valimontie 5

rahanpesulain noudattamista koskevan tarkastuksen. Tarkastus toteutettiin selvityspyynnön sekä etäyhteyden välityksellä suoritettussa tarkastustilaisuudessa 8.10.2024.

Tarkastuskertomus ESAVI/30259/2024 valmistui 4.2.2025, jota ennen yritykselle annettiin mahdollisuus kommentoida tarkastuskertomusluonnosta. Tarkastushavainnot ilmenevät tarkemmin tarkastuskertomuksesta.

Suorittamassaan tarkastuksessa aluehallintovirasto havaitsi rahanpesulain noudattamisessa puutteita. Aluehallintoviraston käsityksen mukaan ilmoitusvelvollinen on laiminlyönyt tai rikkonut:

1. ResL 2 luvun 3 §:ää, kun yrityksen laatima riskiarvio ei vastannut rahanpesulain vaatimuksia ja ResL 3 luvun 1 §:ää, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut asianmukaisesti yksilöinyt ja arvioinut rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä;
2. ResL 3 luvun 2 §:ää siltä osin, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut tunnistanut asiakasta tai tämän edustajaa, todentanut asiakkaan tai tämän edustajan henkilöllisyyttä eikä varmistanut edustajan edustus oikeutta;
3. ResL 3 luvun 6 §:ää, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut tunnistanut ja pitänyt yllä riittäviä tietoja asiakkaan tosiasiallisista edunsaajista;
4. ResL 3 luvun 13 §:ää, kun sillä ei ollut olemassa asianmukaisia riskiperusteiseen arviointiin pohjautuvia menettelyjä sen toteamiseksi, onko asiakas tai tämän tosiasiallinen edunsaaja poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö tai tällaisen henkilön perheenjäsen tai yhtiökumppani ja ResL 3 luvun 10 §:ää, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut soveltanut tehostettua menettelyä asiakkaan tuntemiseksi;
5. ResL 3 luvun 16 §:ää, kun ilmoitusvelvollisella ei ollut tehokkaita menettelytapoja jäädytys- ja pakotelistojen noudattamisen varmistamiseksi;
6. ResL 7 luvun 8 §:ää, kun ilmoitusvelvollisella ei ollut riippumatonta kanavaa rahanpesulain säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta ilmoittamiseksi; sekä
7. ResL 9 luvun 1 §:ää, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut huolehtinut työntekijöiden riittävästä koulutuksesta eikä sen omaan toimintaan soveltuvien toimintaohjeiden laatimisesta.

2 Riskiarviota ja riskiperusteista arviointia koskevat puutteet

2.1 Sovellettavat säännökset

ResL 2 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on laadittava riskiarvio rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. Riskiarvio on päivitettävä säännöllisesti. Kyseisen pykälän 2 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on otettava riskiarvion laadinnassa huomioon toimintansa luonne, koko ja laajuus. Ilmoitusvelvollisella on oltava edellä mainitut tekijät huomioon ottaen riittävät toimintaperiaatteet, menettelytavat ja valvonta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien vähentämiseksi ja tehokkaaksi hallitsemiseksi.

ResL 3 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on asiakassuhteeseen liittyviä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä arvioidessaan otettava huomioon uusiin ja

jo olemassa oleviin asiakkaisiin, maihin tai maantieteellisiin alueisiin, tuotteisiin, palveluihin ja liiketoimiin sekä jakelukanaviin ja teknologioihin liittyvät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskit (riskiperusteinen arviointi). Edellä mainitun pykälän 4 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on voitava osoittaa valvontaviranomaiselle, että ilmoitusvelvollisen rahanpesulaissa säädettyt asiakkaan tuntemista ja jatkuvaa seurantaa koskevat menetelmät ovat riittävät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin kannalta.

2.2 Tarkastushavainnot

Ilmoitusvelvollinen on käyttänyt omana riskiarvionaan riskiarviopohjaa, jollaisia lähes identtisiä riskiarvioita on toimitettu aluehallintovirastolle lukuisia kertoja aikaisemminkin muidenkin ilmoitusvelvollisten toimesta. Vakiomallisen riskiarviopohjan käyttäminen sellaisenaan ei vastaa rahanpesulain vaatimusta taikka tarkoitusta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamisesta ja arvioinnista, mutta myös sisällöllisesti riskiarvio on ollut riittämätön. Riskiarviossa ei ole tunnistettu ja arvioitu esimerkiksi ilmoitusvelvollisen toimintaan tai asiakassuhteisiin liittyviä rahanpesun ja terrorismin rahoittamiseen riskejä. Lisäksi valmiin riskiarviopohjan kirjausten havaittiin olevan osittain ristiriidassa ilmoitusvelvollisen todellisen toiminnan kanssa.

2.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Ilmoitusvelvollinen on vastineessaan yleisesti lausunut, ettei se ole rikkonut tahallisesti tai tietoisesti rahanpesulain velvoitteita. Ilmoitusvelvollinen ei ole vastineessaan lausunut riskiarviota koskevasta laiminlyönnistä.

2.4 Johtopäätökset

Ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus laatia riskiarvio rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. Lisäksi ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 1 §:n mukainen velvollisuus yksilöidä ja arvioida asiakassuhteeseen liittyviä riskejä.

Ilmoitusvelvollisen riskiarvionaan käyttämä asiakirja on kuitenkin ollut vakavasti puutteellinen, eikä ilmoitusvelvollinen ollut tosiasiallisesti tunnistanut ja arvioinut sen omaan toimintaan tai asiakaskuntaan liittyviä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä. Asianmukaisen riskiarvion olisi tullut olla valmiina viimeistään 31.12.2017, jonka vuoksi riskiarviota koskeva laiminlyönti on jatkunut useita vuosia, vähintään tarkastuksen ajankohtaan 8.10.2024 asti.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen noudattaa rahanpesulain 2 luvun 3 §:ssä tarkoitettua velvoitetta laatia riskiarvio sekä 3 luvun 1 §:n velvoitetta yksilöidä ja arvioida asiakassuhteeseen liittyviä riskejä.

3 Asiakkaan tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista koskevat puutteet

3.1 Sovellettavat säännökset

ResL 3 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollinen ei saa perustaa asiakassuhdetta, jos se ei pysty toteuttamaan asiakkaan tuntemiseksi ResL 3 luvussa säädettyjä toimia. Pykälän 4 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on voitava osoittaa valvontaviranomaiselle, että ilmoitusvelvollisen asiakkaan tuntemista ja jatkuvaa seurantaa koskevat menetelmät ovat riittävät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin kannalta.

ResL 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on tunnistettava asiakkaansa ja todennettava tämän henkilöllisyys vakituista asiakassuhdetta perustettaessa. Pykälän 3 momentin mukaan silloin, kun joku toimii asiakkaan lukuun (edustaja) ilmoitusvelvollisen tulee tunnistaa ja todentaa myös edustajan henkilöllisyys sekä varmistaa edustajan oikeus toimia asiakkaan puolesta. Pykälän 4 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen tulee tunnistaa asiakkaansa ja todentaa asiakkaan henkilöllisyys asiakassuhdetta perustettaessa taikka viimeistään ennen kuin asiakas saa määräysvaltaansa liiketoimeen sisältyvät varat tai muun omaisuuden tai ennen kuin liiketoimi on suoritettu loppuun.

ResL 3 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on säilytettävä asiakkaan nimi, syntymäaika, henkilötunnus ja osoite (1 kohta), edustajan nimi, syntymäaika ja henkilötunnus (2 kohta), oikeushenkilön täydellinen nimi, rekisterinumero, rekisteröimispäivä, rekisteriviranomainen, kotipaikan osoite ja pääasiallisen liiketoimintapaikan osoite, jos se eroaa kotipaikan osoitteesta sekä tarvittaessa yhtiöjärjestys tai yhteisösäännöt (3 kohta) ja henkilöllisyyden todentamisessa käytetyn asiakirjan nimi, asiakirjan numero tai muu tunnistetieto ja myöntäjä taikka kopio asiakirjasta tai jos asiakas on etätunnistettu, tiedot todentamisessa käytetystä menettelystä tai lähteistä (7 kohta).

ResL 8 luvun 5 a §:n mukaan rikemaksu, julkinen varoitus tai seuraamusmaksu saadaan määrätä myös sellaiselle elinkeinonharjoittajalle, jolle elinkeinotoiminta, jossa laiminlyönti tai rikkomus on tapahtunut, on siirtynyt yrityskaupan tai muun yritysjärjestelyn seurauksena.

3.2 Tarkastushavainnot

Varsinais-Suomen TT Oy:hyn tehdyllä tarkastuksella asiakkaan ja tämän edustajan tunnistamisessa, asiakkaan ja tämän edustajan henkilöllisyyden todentamisessa sekä edustajan edustusoikeuden varmistamisessa havaittiin puutteita.

Ilmoitusvelvollisella ei ollut olemassa kirjallisia ohjeita asiakkaan tuntemisen prosesseista, mutta tarkastuksella ilmoitusvelvollinen kuvasi suullisesti sen noudattamia menettelytapoja asiakkaan tunnistamiseksi ja henkilöllisyyden todentamiseksi. Tarkastushavaintojen perusteella ilmoitusvelvollinen oli kuitenkin laiminlyönyt laajasti asiakkaan henkilöllisyyden todentamisen oikea-aikaisesti asiakassuhdetta perustettaessa.

Aluehallintoviraston elokuussa 2024 lähetetyn tarkastusilmoituksen vastaanottamisen jälkeen ilmoitusvelvollinen oli ottanut käyttöönsä uuden järjestelmän asiakkaan

tuntemistoimenpiteiden suorittamista varten, mutta vielä tarkastushetkellä kaikkien asiakkaiden tai näiden edustajien henkilöllisyyksiä ei ollut todennettu.

3.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Ilmoitusvelvollinen kertoo vastineessaan, että sen käyttöönottava asiakkaan tuntemista koskeva palvelu sisältää asiakkaan tunnistamisen ja henkilöllisyyden todentamisen. Vastineen mukaan yhtiö on aloittanut oma-aloitteisesti rahanpesulain mukaisten velvoitteiden täyttämisen, vaikkakin tunnistamispalvelun käyttöönotto on viivästynyt syksyyn 2024.

Lisäksi ilmoitusvelvollinen kertoo, ettei se itse ole perustanut yhtäkään asiakassuhdetta vastoin säädöksiä, vaan ostetuissa liiketoiminnoissa on ollut selkeitä puutteita, ja niiden korjaaminen vie luonnollisesti aikaa ja resursseja. Vastineen mukaan ilmoitusvelvollisen kaikki uudet asiakkaat ovat olleet perustamishetkestään lukien nykysäännösten mukaisia.

3.4 Johtopäätökset

Ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus tunnistaa asiakkaansa ja todentaa tämän henkilöllisyys. Silloin, kun liiketoimet ovat tapahtuneet edustajaa käyttäen, ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 3 momentin mukainen velvollisuus tunnistaa edustaja ja todentaa myös tämän henkilöllisyys. Lisäksi edustajan edustusoikeus on tullut varmistaa.

Aluehallintovirasto katsoo, ettei ilmoitusvelvollinen ole todentanut asiakkaiden taikka näiden edustajien henkilöllisyyttä rahanpesulain edellyttämällä tavalla. Ilmoitusvelvollisen harjoittamassa tilitoimistotoiminnassa asiakkaan tunnistaminen ja henkilöllisyyden todentaminen on tullut tehdä asiakassuhdetta perustettaessa. Asiakkaan tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista koskevien toimintaohjeiden puuttumisen, tarkastuksella tehdyn asiakasotannan sekä muiden tarkastushavaintojen perusteella on kuitenkin jäänyt näyttämättä, että ilmoitusvelvollinen olisi säännönmukaisesti todentanut sen asiakkaiden taikka näiden edustajien henkilöllisyydet. Saadun näytön perusteella ilmoitusvelvollinen on ryhtynyt todentamaan henkilöllisyyksiä vasta syksyllä 2024, mitä ei voida pitää asianmukaisena taikka oikea-aikaisena henkilöllisyyden todentamisena.

Aluehallintoviraston käsityksen mukaan ilmoitusvelvollisella ei ole ollut selkeitä ja jäsentyneitä menettelytapoja asiakkaan tai tämän edustajan henkilöllisyyden todentamiseksi, ja puutteellisia henkilöllisyyden todentamisia on havainnointu runsaasti koko asiakaskunnassa. Siinäkin tapauksessa, että osa ilmoitusvelvollisen asiakkaista olisi siirtynyt sille vuosien saatossa liiketoimintakauppojen myötä, ilmoitusvelvollinen vastaa aina siitä, että asiakkaan tuntemista koskevat toimet on suoritettu asianmukaisesti, ja tarvittaessa sen on välittömästi ryhdyttävä riittäviin toimenpiteisiin tuntemistoimenpiteiden suorittamiseksi. Tältä osin liiketoiminnan ostavan ilmoitusvelvollisen vastuuta korostaa muun muassa rahanpesulain 8 luvun 5 a §:n määräys, jonka mukaan hallinnollinen seuraamus voidaan määrätä myös sellaiselle elinkeinonharjoittajalle, jolle elinkeinotoiminta, jossa laiminlyönti tai rikkomus on tapahtunut, on siirtynyt yrityskaupan tai muun yritysjärjestelyn seurauksena.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitetun velvoitteen todentaa asiakkaan tai tämän edustajan henkilöllisyys.

4 Tosiasiallisten edunsaajien tunnistamista koskevat puutteet

4.1 Sovellettavat säännökset

ResL 3 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollinen ei saa perustaa asiakassuhdetta, jos se ei pysty toteuttamaan asiakkaan tuntemiseksi ResL 3 luvussa säädettyjä toimia. Pykälän 4 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on voitava osoittaa valvontaviranomaiselle, että ilmoitusvelvollisen asiakkaan tuntemista ja jatkuvaa seuranta koskevat menetelmät ovat riittävät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin kannalta.

ResL 3 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on tunnistettava ja pidettävä yllä riittäviä, tarkkoja ja ajantasaisia tietoja asiakkaan tosiasiallisista edunsaajista ja tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys. Sen lisäksi ilmoitusvelvollisen on asiakkaaseen liittyviin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskeihin nähden asianmukaisella tavalla ja riittävässä laajuudessa selvitettävä, käyttääkö joku muu määräysvaltaa asiakkaassa. Pykälän 2 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen tulee pitää kirjaa tosiasiallista edunsaajaa koskevista tunnistamistoimenpiteistä.

ResL 3 luvun 3 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan asiakkaan tuntemista koskevista tiedoista on säilytettävä oikeushenkilön tosiasiallisten edunsaajien nimi, syntymäaika ja suomalainen henkilötunnus ja sen puuttuessa kansalaisuus sekä tarvittaessa tarkempi kuvaus omistus- ja määräysvaltarakenteesta.

4.2 Tarkastushavainnot

Aluehallintovirasto havaitsi tarkastuksella ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen asiakkaan tosiasiallisten edunsaajien tunnistamista koskevaa velvoitetta. Ilmoitusvelvollisella ei ollut olemassa toimintaohjeita asiakkaan tosiasiallisten edunsaajien tunnistamisesta, eikä tuntemistoimien suorittamisesta pidetty kirjaa.

Tarkastuksella ilmoitusvelvollinen toi esiin sen aiemmin noudattamat puutteelliset menettelyt tarkastusta edeltävällä ajanjaksolla. Ilmoitusvelvollisen aiemmin noudattamat menettelytavat ovat olleet riittämättömiä, sillä kertomansa mukaan ilmoitusvelvollinen on saattanut tunnistaa pelkästään oikeushenkilön päävastuutahon. Asiakastietoihin tehdyn satunnaisotannan perusteella ilmoitusvelvollinen oli tunnistanut asiakkaan tosiasialliset edunsaajat vain noin puolissa tapauksista.

Ilmoitusvelvollisen mukaan puutteet korjataan kuitenkin jatkossa, sillä tarkastuksen aikaan käyttöön otettu järjestelmä hakee automaattisesti edunsaajatiedot edunsaajarekisteristä, jonka jälkeen tietopyyntöön vastatessaan asiakas vahvistaa tiedot.

4.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Ilmoitusvelvollinen kertoo vastineessaan, että sen käyttöönotettava asiakkaan tuntemista koskeva palvelu sisältää asiakkaan tosiasiallisten edunsaajien tunnistamisen, ja siten se korjaa aiemmin havaitut puutteet. Vastineen mukaan yhtiö on aloittanut oma-aloitteisesti rahanpesulain mukaisten velvoitteiden täyttämisen, vaikkakin tunnistamispalvelun käyttöönotto on viivästynyt syksyyn 2024.

Lisäksi ilmoitusvelvollinen kertoo, ettei se itse ole perustanut yhtäkään asiakassuhdetta vastoin säädöksiä, vaan ostetuissa liiketoiminnoissa on ollut selkeitä puutteita, ja niiden korjaaminen vie luonnollisesti aikaa ja resursseja. Vastineen mukaan ilmoitusvelvollisen kaikki uudet asiakkaat ovat olleet perustamishetkestään lukien nykysäännösten mukaisia.

4.4 Johtopäätökset

Ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 6 §:n mukainen velvollisuus tunnistaa asiakkaan tosiasialliset edunsaajat ja pitää yllä riittäviä, tarkkoja ja ajantasaisia tietoja tosiasiallisista edunsaajista, sekä tarvittaessa todentaa näiden henkilöllisyys. Lisäksi ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 6 §:n 2 momentin mukainen velvollisuus pitää kirjaa tosiasiallista edunsaajaa koskevista tunnistamistoimenpiteistä 1.1.2022 lukien.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen tosiasiallisten edunsaajien tunnistamista koskevien menettelytapojen olleen vakavasti riittämättömiä tarkastusta edeltävällä ajanjaksolla. Ilmoitusvelvollisella ei ollut vielä tarkastuksen aikana olemassa selkeitä toimintatapoja, joilla ilmoitusvelvollinen olisi tunnistanut tosiasialliset edunsaajat johdonmukaisesti rahanpesulain edellyttämällä tavalla. Ilmoitusvelvollinen ei myöskään ollut arvioinut sitä, millaisissa tilanteissa sen tulisi myös todentaa tosiasiallisen edunsaajan henkilöllisyys. Tarkastuksella tehdyn asiakkaan tuntemista koskevan satunnaisotannan perusteella asiakkaan tosiasialliset edunsaajat oli jätetty kokonaan tunnistamatta noin puolessa tutkituista tapauksista, minkä voidaan katsoa olevan seurausta puuttuneista toimintaohjeista ja virheellisistä tai jäsentymättömistä menettelytavoista. Havaituissa laiminlyönneissä ei siten ole ollut kyse yksittäistapauksista, vaan laajemmista menettelyllisistä puutteista.

Kuten aluehallintovirasto on jo kohdassa 3.4 katsonut, mahdollisilla yrityskaupoilla ei ole tässä tapauksessa merkitystä arvioitaessa laiminlyöntien laatua. Ilmoitusvelvollinen vastaa siitä, että sen kaikkien nykyisten asiakkaiden tuntemistoimet on suoritettu asianmukaisesti riippumatta siitä, onko asiakkuus alun perin ilmoitusvelvollisen itsensä vai jonkun toisen, sittemmin ostetun yrityksen perustama. Velvollisuus koskee kaikkia ilmoitusvelvollisen asiakkaita, niin uusia kuin vanhojakin. Tässä tapauksessa tarkastuksella saatu näyttö ei myöskään tue väitettä siitä, että asiakkaan tuntemista koskevat puutteet koskisivat ainoastaan ostettuja liiketoimintoja ja niiden asiakkuuksia, vaan myös ilmoitusvelvollisen itsensä noudattamat tosiasiallisen edunsaajan tunnistamista koskevat menettelyt on todettu riittämättömiksi.

Koska ilmoitusvelvollisella ei ole ollut menettelytapoja, joilla se olisi yhdenmukaisesti ja johdonmukaisesti tunnistanut ja jatkuvasti ylläpitänyt riittäviä, tarkkoja ja ajantasaisia tietoja asiakkaan tosiasiallisista edunsaajista sekä pitänyt kirjaa tunnistamistoimenpiteistä, aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen rahanpesulain 3 luvun 6 §:n noudattamisen. Laiminlyönti koskee ajanjaksoa ennen tarkastuksen suorittamista.

Vaikka aluehallintovirasto pitää hyvänä sitä, että ilmoitusvelvollinen korjaa asiakkaan tuntemista koskevia menettelytapojaan, ei tosiasiallisten edunsaajien tunnistamista vasta tarkastuksen aikoihin tai sen jälkeen voida pitää sillä tavoin riittävänä rikkomusten korjaamisena, että sen perusteella hallinnollinen seuraamus voitaisiin jättää määräämättä. Aluehallintovirasto katsoo, että ilmoitusvelvollisen olisi tullut tunnistaa asiakkaidensa tosiasialliset edunsaajat jo asiakassuhdetta perustettaessa taikka, jos kyse on ollut yrityskaupan myötä sille siirtyneestä liiketoiminnasta, viimeistään silloin, kun se on omissa nimissään ensimmäistä kertaa hoitanut asiakasta koskevia kirjanpito tehtäviä.

5 Asiakkaan poliittisen vaikutusvallan toteamista koskevat puutteet

5.1 Sovellettavat säännökset

ResL 3 luvun 10 §:n mukaan ilmoitusvelvollisen on sovellettava tehostettua menettelyä asiakkaan tuntemiseksi rahanpesulain 3 luvun 13 §:n tapauksissa.

ResL 3 luvun 13 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisella tulee olla asianmukaiset riskiperusteiseen arviointiin pohjautuvat menettelyt sen toteamiseksi, onko asiakas tai asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja, tai onko hän ollut poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö, poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön perheenjäsen tai poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön yhtiökumppani.

5.2 Tarkastushavainnot

Ilmoitusvelvollisella ei ollut olemassa toimintaohjeita asiakkaan poliittisen vaikutusvallan toteamisesta, eikä se ollut lainkaan arvioinut menettelyjä omassa riskiarviossaan. Ilmoitusvelvollinen ei voinut näyttää, että se olisi tosiasiallisesti selvittänyt yhdenkään asiakkaan poliittista vaikutusvaltaa ennen uuden asiakkaan tuntemista koskevan järjestelmän käyttöönottoa.

Tarkastuksella saatujen tietojen perusteella ilmoitusvelvollinen on ryhtynyt selvittämään asiakkaan poliittista vaikutusvaltaa vasta uuden järjestelmän avulla. Järjestelmä hakee tiedon tietokannasta ja asiaa kysytään lisäksi asiakkaalta erikseen.

Tietopyyntöjen perusteella ilmoitusvelvollisella on asiakkaissa ainakin yksi poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö (PEP), mutta koska kaikki asiakkaat eivät olleet tehneet järjestelmän kautta tunnistautumista loppuun, ei kaikkien asiakkaiden ja asiakkaiden tosiasiallisten edunsaajien osalta asiaa vielä tiedetty varmasti.

Tarkastuksella myös ilmeni, ettei ilmoitusvelvollinen ollut tietoinen sitä koskevasta velvoitteesta soveltaa tehostettua tuntemismenettelyä poliittisesti vaikutusvaltaiseen henkilöön.

5.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Ilmoitusvelvollinen kertoo vastineessaan, että sen käyttöönotettava asiakkaan tuntemista koskeva palvelu sisältää asiakkaan poliittisen vaikutusvallan toteamisen, ja siten se korjaa aiemmin havaitut puutteet.

5.4 Johtopäätökset

Ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 13 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus luoda asianmukaiset riskiperusteiseen arviointiin pohjautuvat menettelytavat sen toteamiseksi, onko asiakas tai asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja, tai onko hän ollut poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö, poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön perheenjäsen tai poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön yhtiökumppani.

Ilmoitusvelvollisella ei kuitenkaan ollut olemassa asianmukaisia riskiperusteiseen arviointiin pohjautuvia menettelytapoja asiakkaan tai asiakkaan tosiasiallisen edunsaajan poliittisen vaikutusvallan toteamiseksi. Poliittisen vaikutusvallan selvittämisen tarpeellisuutta ei ollut myöskään arvioitu, sillä ilmoitusvelvollinen ei ollut käsitellyt asiaa riskiarviossaan. Näin ollen poliittisen vaikutusvallan selvittämättä jättäminen ei ole perustunut ilmoitusvelvollisen asianmukaisesti suorittamaan riskiperusteiseen arviointiin.

Koska asiakkaan poliittista vaikutusvaltaa ei ollut selvitetty oikea-aikaisesti, ei ilmoitusvelvollinen ole voinut toiminnassaan tunnistaa mahdollisia tilanteita, joissa asiakkaaseen olisi tullut soveltaa tehostettua menettelyä asiakkaan tuntemiseksi. Asiakkaan tai tämän tosiasiallisen edunsaajan poliittisen vaikutusvallan toteamista koskeva puute on korjattu vasta tarkastuksen aikaan käyttöönotetun järjestelmän myötä, mutta tällöinkään ilmoitusvelvollinen ei ollut soveltanut tehostettua tuntemismenettelyä asiakkaaseen. Tämä on johtunut ilmoitusvelvollisen tietämättömyydestä sekä siitä, ettei se ollut luonut menettelytapoja koskien niitä tilanteita, joissa asiakas todettaisiin poliittisesti vaikutusvaltaiseksi henkilöksi. Aluehallintovirasto katsoo, ettei ilmoitusvelvollinen täytä sitä koskevia velvoitteita pelkästään järjestelmähankinnalla, vaan ilmoitusvelvollisella on oltava myös poliittisesti vaikutusvaltaisia henkilöitä koskevia sisäisiä menettelytapoja ja ohjeistusta käytännön tilanteita varten.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen rahanpesulain 3 luvun 13 §:ää asianmukaisista menettelyistä poliittisen vaikutusvallan toteamisesta sekä 3 luvun 10 §:ää asiakkaan tehostetun tuntemismenettelyn soveltamisesta.

6 Pakotesäätelyn ja jäädyttämispäätösten noudattamiseen liittyviä menettelytapoja koskevat puutteet

6.1 Sovellettavat säännökset

ResL 3 luvun 16 §:n mukaan ilmoitusvelvollisella tulee olla osana asiakkaan tuntemiseen liittyviä toimia tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen noudattaa niitä velvoitteita, joita ilmoitusvelvolliselle seuraa pakotesäätelystä ja jäädyttämispäätöksistä.

6.2 Tarkastushavainnot

Tarkastushavaintojen perusteella tarkastusta edeltävällä ajanjaksolla ilmoitusvelvollisella ei ollut ollut käytössään menettelyjä pakotelistojen ja jäädyttämispäätösten seuraamiseksi. Vasta ilmoitusvelvollisen tarkastuksen aikaan käyttöön ottama uusi järjestelmä on korjannut tämän puutteen, sillä järjestelmä seuraa pakote- ja jäädyttämislisistä automaattisesti ja ajantasaisesti.

Tarkastushetkellä ilmoitusvelvollinen ei kuitenkaan ollut tietoinen siitä, miten tulee menetellä, mikäli asiakas tai asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja löytyy pakote- tai jäädyttämislisistä.

6.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Ilmoitusvelvollinen kertoo vastineessaan, että sen käyttöönottona asiakkaan tuntemista koskeva palvelu sisältää pakoteseurannan, ja siten se korjaa aiemmin havaitut puutteet.

6.4 Johtopäätökset

Ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 16 §:n mukainen velvollisuus huolehtia siitä, että sillä on asiakkaan tuntemista koskevat tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen noudattaa niitä velvoitteita, joita ilmoitusvelvolliselle seuraa pakotesäätelystä ja jäädyttämispäätöksistä.

Vaikka rahanpesulain säännös on tullut voimaan jo 31.3.2023, ilmoitusvelvollinen on aloittanut pakotteita ja jäädyttämispäätöksiä koskevan seurannan vasta syksyllä 2024. Siten ilmoitusvelvollinen on harjoittanut toimintaa noin 1,5 vuotta täysin ilman lain edellyttämää pakotemonitorointia.

Vaikka ilmoitusvelvollinen on sittemmin ottanut käyttöönsä järjestelmän, joka suorittaa pakotemonitoroinnin automaattisesti, se ei ollut luonut pakotteita tai jäädyttämispäätöksiä koskevia sisäisiä menettelytapoja taikka sisäistä ohjeistusta koskien pakotteiden tai noudattamista käytännön työssä. Aluehallintovirasto katsoo, ettei yksinomaan pakotemonitoroinnin suorittaminen ole riittävää, vaan ilmoitusvelvollisella tulee myös olla olemassa tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta sen varmistamiseksi, että se tosiasiallisesti myös noudattaa pakotteita ja osaa toimia asianmukaisesti esimerkiksi tilanteissa, joissa järjestelmä ilmoittaa pakoteosuman. Lisäksi

ilmoitusvelvollisen on huomioitava toiminnassaan sitä koskevat sektoripakotteet. Tältä osin ilmoitusvelvollisen menettelytavat eivät ole vastanneet lain edellytyksiä tarkastushetkellä.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen rahanpesulain 3 luvun 16 §:ää siltä osin, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut suorittanut lainkaan pakotemonitorointia tarkastusta edeltävällä ajanjaksolla, sekä vielä automaattisen pakotemonitoroinnin käyttöönoton jälkeen siltä osin, kun sillä ei ollut olemassa sisäisiä menettelytapoja pakotteiden noudattamisesta käytännön tilanteissa.

7 Sisäistä ilmoituskanavaa koskevat puutteet

7.1 Sovellettavat säännökset

ResL 7 luvun 8 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisella on oltava menettelytavat, joita noudattamalla sen palveluksessa olevat voivat ilmoittaa sen sisällä riippumattoman kanavan kautta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta.

7.2 Tarkastushavainnot

Tarkastushetkellä Varsinais-Suomen TT Oy:llä ei ollut käytössä sisäistä riippumatonta kanavaa rahanpesulain rikkomisista ilmoittamiseksi. Tarkastuksella yrityksen edustaja kertoi, että työntekijöitä on ohjeistettu kertomaan rikkomusepäilyistä liiketoimintajohtajalle henkilökohtaisesti.

7.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Ilmoitusvelvollinen kertoo vastineessaan, että sen tarkastuksen aikoihin käyttöönotettava palvelu sisältää sisäisen ilmoituskanavan, ja siten se korjaa aiemmin havaitut puutteet.

7.4 Johtopäätökset

Ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 7 luvun 8 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus luoda menettelytavat, joita noudattamalla sen palveluksessa olevat tai asiamiehet voivat ilmoittaa sen sisällä riippumattoman kanavan kautta rahanpesulain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta.

Vaikka velvoite on ollut voimassa aina 3.7.2017 lukien, ilmoitusvelvollisella ei ole ollut ilmoituskanavaa ainakaan tarkastusta edeltävällä ajanjaksolla, eikä aluehallintovirasto saanut tarkastuksella näyttöä myöskään muunlaisista asianmukaisista menettelytavoista rahanpesulain rikkomuksista ilmoittamiseksi. Siten aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen noudattaa rahanpesulain 7 luvun 8 §:n velvoitetta sanotuista menettelytavoista.

8 Työntekijöiden koulutusta ja omaan toimintaan soveltuvia toimintaohjeita koskevat puutteet

8.1 Sovellettavat säännökset

ResL 9 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on huolehdittava, että sen työntekijät saavat koulutuksen rahanpesulain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen varmistamiseksi.

ResL 9 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan ilmoitusvelvollisella tulee olla omaan toimintaansa soveltuvia toimintaohjeita asiakkaiden tuntemista koskevista menettelyistä sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyvästä asiakasta koskevien tietojen hankkimisesta, jatkuvasta seurannasta ja selonottovelvollisuudesta sekä ilmoitusvelvollisuuden noudattamisesta.

8.2 Tarkastushavainnot

Varsinais-Suomen TT Oy:n edustajan tarkastuksella kertoman mukaan yrityksessä on järjestetty muutamia vuosia sitten koulutus, mutta mitään koulutuksen materiaaleja ei ollut tallessa. Kerrotun mukaan työntekijöille on joskus myös annettu luettavaksi tietoisukuja ja lomakkeita. Yrityksen edustajan mukaan olisi ajankohtaista järjestää koulutusta uudestaan ja koulutukseen tulee panostaa jatkossa. Yritys ei ole seurannut sitä, ketkä työntekijöistä ovat suorittaneet koulutuksen.

Varsinais-Suomen TT Oy ei toimittanut sisäisiä toimintaohjeita ennen tarkastusta. Tarkastuksella yrityksen edustaja kertoi oletettaneen heillä olevan toimintaohjeet, mutta ohjeita ei löytynyt mistään. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan ilmoitusvelvollinen ei ole laatinut kirjallisia toimintaperiaatteita tai menettelytapoja.

8.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Ilmoitusvelvollinen katsoo vastineessaan, että yhtiön henkilökuntaa koskevien tarkastushavaintojen ei voida kategorisesti katsoa koskevan koko henkilökuntaa. Merkittävä osa yhtiön henkilöstöstä on saanut koulutusta ja noudattanut rahanpesulain mukaista toimintatapaa. Lisäksi ilmoitusvelvollinen korostaa, että puutteet on korjattu.

8.4 Johtopäätökset

Ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 9 luvun 1 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus huolehtia työntekijöiden kouluttamisesta. Lisäksi ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 9 luvun 1 §:n 3 momentin mukainen velvollisuus laatia omaan toimintaansa soveltuvat toimintaohjeet rahanpesulain keskeisten velvoitteiden noudattamisesta. Tarkastuksella aluehallintovirasto ei kuitenkaan saanut näyttöä siitä, että ilmoitusvelvollinen olisi järjestänyt koulutusta sen työntekijöille taikka laatinut lain edellyttämiä toimintaohjeita.

Työntekijöiden kouluttamista ja toimintaohjeiden laatimista koskevan säännöksen tarkoituksena on varmistaa, että ilmoitusvelvollisen palveluksessa olevat työntekijät tuntisivat rahanpesulain velvoitteet, tunnistaisivat mahdollisesti rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen liittyviä järjestelyitä ja osaisivat toimia tällaisissa tilanteissa oikein ja johdonmukaisesti. Koulutuksen ja toimintaohjeiden puuttuminen heikentää

olennaisesti ilmoitusvelvollisen ja sen henkilöstön kykyä soveltaa asiakkaan tuntemista koskevia menettelyjä asianmukaisesti ja yhdenmukaisesti osana normaalia liiketoimintaa.

Aluehallintoviraston suorittamassa tarkastuksessa havaittiin puutteita useiden keskeisten asiakkaan tuntemista koskevien velvoitteiden noudattamisessa. Havaitut puutteet eivät koskeneet vain yksittäisiä asiakkaita, vaan kyse oli laajemmista menettelyllisistä puutteista, joiden voidaan katsoa olleen seurausta asianmukaisten menettelytapojen ja niitä koskevien konkreettisten toimintaohjeiden puuttumisesta. Aluehallintovirasto katsoo, etteivät ilmoitusvelvollisen työntekijät ole saanut ainakaan riittävässä määrin sellaista koulutusta taikka ohjeistusta, joiden perusteella he olisivat pystyneet noudattamaan rahanpesulain velvoitteita käytännön työssä. Tasmällisten toimintaohjeiden puuttuminen on merkittävästi heikentänyt ilmoitusvelvollisen kykyä soveltaa asiakkaan tuntemista koskevia menettelyjä johdonmukaisesti, kuten eri velvoitteita koskevista tarkastushavainnoista ilmenee.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen noudattaa asianmukaisesti rahanpesulain 9 luvun 1 §:n velvoitetta työntekijöiden kouluttamisesta ja toimintaohjeiden laatimisesta.

9 Hallinnollinen seuraamus

9.1 Sovellettavat säännökset

ResL 8 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen määrää rikemaksun sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetylle ilmoitusvelvolliselle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo samassa lainkohdassa yksilöityjä rahanpesulain velvoitteita. Pykälän 3 momentin mukaan rikemaksun suuruus perustuu kokonaisarviointiin. Pykälän 5 momentin mukaan rikemaksu voidaan määrätä edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aiheutta ankarampiin toimenpiteisiin.

ResL 8 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen määrää seuraamusmaksun sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetylle ilmoitusvelvolliselle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta vakavasti, toistuvasti tai järjestelmällisesti laiminlyö tai rikkoo lainkohdassa yksilöityjä rahanpesulain velvoitteita.

ResL 8 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan muulle kuin luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun määrä perustuu kokonaisarviointiin. Seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kesto aika sekä tekijän taloudellinen asema. Lisäksi arvioinnissa on otettava huomioon menettelyllä saavutettu hyöty tai sillä aiheutettu vahinko, jos ne ovat määritettävissä, tekijän yhteistyö toimivaltaisen valvontaviranomaisen kanssa asian selvittämiseksi sekä aiemmat tämän lain tai sen nojalla annettuihin säännöksiin kohdistuneet rikkomukset ja laiminlyönnit. Pykälän 2 momentin mukaan valvontaviranomaisen oikeushenkilölle määräämä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saavutettu hyöty, jos se on määritettävissä, tai miljoona euroa, sen mukaan kumpi on korkeampi. ResL 8 luvun 5 §:n 3 momentin mukaan seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

ResL 8 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen voi jättää rikemaksun määräämättä, jos ilmoitusvelvollinen on oma-aloitteisesti ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin rikkomuksen korjaamiseksi välittömästi rikkomuksen havaitsemisen jälkeen ja ilmoittanut virheestä viivytyksestä toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle, rikkomusta on pidettävä vähäisenä tai rikemaksun määräämistä on muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

9.2 Ilmoitusvelvollisen vastine

Ilmoitusvelvollinen kertoo lausunnossaan, ettei kyse ole ollut tahallisesta tai tietoisesta velvoitteiden rikkomisesta. Ilmoitusvelvollinen katsoo, että merkittävästä asiakas- ja henkilöstömäärästä johtuen on luonnollista ja täysin ymmärrettävää, että uudistuneen lainsäädännön vaatimien velvoitteiden päivittäminen vie oman aikansa.

Ilmoitusvelvollinen katsoo, ettei sille tule määrätä hallinnollisia rike- tai seuraamusmaksuja. Jos yhtiölle kuitenkin määrättäisiin hallinnollinen seuraamus, tulee tämä määrätä selkeästi alennettuina yhtiön oma-aloitteisuudesta, pienentyneestä liiketoiminnasta, sekä heikosta taloudellisesta tilanteesta johtuen. Ilmoitusvelvollinen korostaa, että yhtiö on jo korjannut tarkastushavainnoissa mainitut puutteet oma-aloitteisesti. Merkittävät hallinnolliset rike- tai seuraamusmaksut olisivat siten kohtuuttomia suhteessa viranomaiselle aiemmin ilmoitettuihin ja yhtiössä tehtyihin toimiin nähden.

9.3 Hallinnollisen seuraamuksen määräämisen edellytykset

Rahanpesulaki edellyttää, että aluehallintovirasto määrää ilmoitusvelvolliselle hallinnollisen seuraamuksen, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö rahanpesulain määräyksiä, ellei hallinnollista seuraamusta voida jättää määräämättä rahanpesulain 8 luvun 6 §:n nojalla. Mikäli aluehallintovirasto havaitsee ilmoitusvelvollisen toiminnassa puutteita, hallinnollisen seuraamuksen määräämättä jättämisen tulee perustua aina lakiin.

Kaikki aluehallintoviraston tässä päätöksessä yksilöimät laiminlyönnit ovat sekä rahanpesulain 8 luvun 1 §:ssä tarkoitetun rikemaksun että rahanpesulain 8 luvun 3 §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun alaisia tekoja. Koska ilmoitusvelvollinen on laiminlyönyt useita rahanpesulain keskeisiä velvoitteita kauttaaltaan ja pitkäaikaisesti, aluehallintovirasto katsoo, ettei havaittuja laiminlyöntejä voida pitää rahanpesulain 8 luvun 6 §:n 1 momentin 2 kohdan tarkoittamina vähäisinä rikkomuksina. Kokonaisvaltaisista laiminlyönneistä määrättävää hallinnollista seuraamusta ei myöskään voida pitää ilmeisen kohtuuttomana varsinkaan ilmoitusvelvollisen kokoisessa yhtiössä. Aluehallintovirasto katsoo myös, ettei asiakkaan tuntemista koskevan järjestelmän käyttöönottoa voida pitää sellaisena puutteiden oma-aloitteisena korjaamisena, että hallinnollinen seuraamus voitaisiin sen perusteella jättää määräämättä. Ilmoitusvelvollinen on ottanut sanotun järjestelmän käyttöön vasta aluehallintoviraston lähettämän tarkastusilmoituksen vastaanottamisen jälkeen, eikä ilmoitusvelvollinen ollut ilmoittanut havaitsemistaan rikkomuksista aluehallintovirastolle. Lisäksi useita ilmoitusvelvollisen toiminnassa havaittuja puutteita ei ollut korjattu ainakaan vielä tarkastushetkellä, eikä ilmoitusvelvollisen korjaustoimenpiteet ole muutoinkaan olleet riittäviä. Aluehallintovirasto

katsoo, ettei rahanpesulain 8 luvun 6 §:ää hallinnollisen seuraamuksen määräämättä jättämisestä voida soveltaa.

Koska ilmoitusvelvollinen on toiminnassaan laiminlyönyt useita rahanpesulain noudattamisen keskeisimpiä velvoitteita, aluehallintoviraston on haastavaa arvioida sitä, mitä yksittäistä laiminlyöntiä olisi pidettävä kaikkein moitittavimpana tekona. Ilmoitusvelvollisen riskiarvio on ollut vakavasti puutteellinen, työntekijöitä ei ollut koulutettu riittävästi, toimintaohjeiden laatiminen oli laiminlyöty kokonaan ja asiakkaan tuntemista koskeviin menettelyihin liittyi vakavia puutteita. Ottaen huomioon ilmoitusvelvollisen harjoittaman kirjanpitotoiminnan, aluehallintovirasto arvioi erityisen moitittavaksi riskiarvion laatimista koskevan laiminlyönnin.

Ilmoitusvelvollisella oli olemassa riskiarvioasiakirja, mutta ilmoitusvelvollinen ei ollut tosiasiallisesti tunnistanut ja arvioinut sen toimintaan tai asiakkaisiin liittyviä riskejä, minkä voidaan arvioida heikentävän ilmoitusvelvollisen kykyä tunnistaa ja havaita rahanpesuun ja terrorismin rahoittamiseen viittaavia toimia. Puutteiden vuoksi ilmoitusvelvollinen ei myöskään ole voinut hyödyntää riskiarviota riskienhallinnan tai asiakkaan tuntemisen prosesseissa, eivätkä sen asiakkaiden tuntemista koskevat menettelytavat ole perustuneet rahanpesulain edellyttämään riskien arviointiin.

Myös asiakkaan, tämän edustajan ja tosiasiallisten edunsaajien tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista koskevia laiminlyöntejä on pidettävänä vakavina rikkomuksina. Asiakkaan tunnistaminen ja henkilöllisyyden todentaminen sekä tosiasiallisten edunsaajien tunnistaminen ovat rahanpesulain keskeisimpiä asiakkaan tuntemiseen liittyviä velvollisuuksia, joiden avulla ilmoitusvelvollinen varmistuu siitä, kenen kanssa se asioi, ja kenen toimeksiannosta ja varoilla liiketoimia tehdään. Tästä huolimatta näiden velvoitteiden täyttämiseen liittyi merkittäviä puutteita.

Aluehallintovirasto arvioi ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen tai rikkoneen rahanpesulain velvoitteiden noudattamista vakavasti. Lisäksi laiminlyöntejä voidaan pitää järjestelmällisenä, sillä useita rahanpesulain velvoitteita on jätetty täysin tai merkittävilta osin noudattamatta useiden vuosien ajan. Nyt voimassa oleva rahanpesulaki on tullut voimaan 3.7.2017. Ilmoitusvelvollisen asianmukaisen riskiarvion on tullut olla valmiina 31.12.2017. Lakiin on eräiltä osin tehty päivityksiä vuosien saatossa, muun muassa rahanpesulain 3 luvun 6 §:n 2 momentin mukainen velvollisuus pitää kirjaa tosiasiallista edunsaajaa koskevista tunnistamistoimenpiteistä on tullut voimaan 1.1.2022 ja rahanpesulain 3 luvun 16 §:n velvoite pakotteiden ja jäädyttämispäätöksien noudattamisen varmistamisesta on tullut voimaan 31.3.2023. Aluehallintovirasto katsoo, ettei rahanpesulain keskeisiin velvoitteisiin ole tullut muutoksia sillä tavoin tiheästi tai hiljattain, ettei ilmoitusvelvollinen olisi kyennyt niitä tosiasiallisesti ja oikea-aikaisesti omassa toiminnassaan noudattamaan.

Aluehallintoviraston käsityksen mukaan ilmoitusvelvollinen ei ole laiminlyönnissään toiminut tahallisesti, vaan sen toimintaa on kauttaaltaan leimannut tietämättömyys ja ymmärtämättömyys rahanpesulain määräyksistä. Ilmoitusvelvollisen menettelyjä ja havaittuja puutteita kokonaisuutena arvioiden aluehallintovirasto katsoo, ettei

ilmoitusvelvolliselle ole mahdollista määrätä rikemaksua, vaan laiminlyöntien laadun vuoksi asiassa tulee määrätä seuraamusmaksu.

Aluehallintovirasto määrää rahanpesulain 8 luvun 3 §:n 1 momentin 1, 1 a, 2, 5, 9, 9 a, 9 c, 11 ja 12 kohdan nojalla Varsinais-Suomen TT Oy:lle seuraamusmaksun sen johdosta, että ilmoitusvelvollinen on huolimattomuudesta vakavasti ja järjestelmällisesti laiminlyönyt noudattaa seuraavia säännöksiä:

1. ResL 2 luvun 3 §:ää, kun yrityksen laatima riskiarvio ei vastannut rahanpesulain vaatimuksia ja ResL 3 luvun 1 §:ää, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut asianmukaisesti yksilöinyt ja arvioinut rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä;
2. ResL 3 luvun 2 §:ää siltä osin, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut todentanut asiakkaan tai tämän edustajan henkilöllisyyttä;
3. ResL 3 luvun 6 §:ää, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut tunnistanut ja pitänyt yllä riittäviä tietoja asiakkaan tosiasiallisista edunsaajista;
4. ResL 3 luvun 13 §:ää, kun sillä ei ollut olemassa asianmukaisia riskiperusteiseen arviointiin pohjautuvia menettelyjä sen toteamiseksi, onko asiakas tai tämän tosiasiallinen edunsaaja poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö tai tällaisen henkilön perheenjäsen tai yhtiökumppani, sekä ResL 3 luvun 10 §:ää, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut soveltanut tehostettua menettelyä asiakkaan tuntemiseksi;
5. ResL 3 luvun 16 §:ää, kun ilmoitusvelvollisella ei ollut tehokkaita menettelytapoja jäädytys- ja pakotelistojen noudattamisen varmistamiseksi;
6. ResL 7 luvun 8 §:ää, kun ilmoitusvelvollisella ei ollut riippumatonta kanavaa rahanpesulain säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta ilmoittamiseksi; sekä
7. ResL 9 luvun 1 §:ää, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut huolehtinut työntekijöiden riittävästä koulutuksesta eikä sen omaan toimintaan soveltuvien toimintaohjeiden laatimisesta.

9.4 Seuraamusmaksun määrä

Seuraamusmaksun määrä perustuu rahanpesulain 8 luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kokonaisarviointiin. Koska laiminlyönnillä saavutettu hyöty ei ole määriteltävissä, rahanpesulain 8 luvun 5 §:n 2 momentin mukaan seuraamusmaksun suuruus saa olla enintään miljoona euroa.

Aluehallintovirasto on seuraamusmaksun määrää koskevassa kokonaisarviossa ottanut huomioon ilmoitusvelvollisen menettelyn laadun, laajuuden ja kestoajan. Ilmoitusvelvollinen on toiminnassaan laiminlyönyt vakavasti ja järjestelmällisesti velvollisuutta laatia asianmukainen riskiarvio ja toimintaohjeet, ja asiakkaan tuntemista koskeviin menettelyihin on liittynyt merkittäviä puutteita ja laiminlyöntejä. Laiminlyönnit ovat jatkuneet useita vuosia ilmoitusvelvollisen toiminnassa, vähintään tarkastusilmoituksen vastaanottamiseen saakka, ja monin paikoin tätä pidempäänkin.

Aluehallintovirasto on seuraamusmaksun määrää koskevassa kokonaisarviossa ottanut huomioon myös ilmoitusvelvollisen yhteistyön aluehallintoviraston kanssa, mikä on ollut

tavanomaista. Lisäksi aluehallintovirasto on ottanut asian arvioinnissa huomioon sen, ettei aluehallintovirasto ole aiemmin kohdistanut ilmoitusvelvolliseen rahanpesulain noudattamista koskevaa valvontaa, eikä sillä siten ole aiempia rikkomuksia tai laiminlyöntejä rahanpesulain osalta.

Aluehallintovirasto pitää seuraamusmaksun mitoittamisen lähtökohtana ilmoitusvelvollisen vakavinta laiminlyöntiä, eli riskiarviota koskevia puutteita. Ilmoitusvelvollisen muut seuraamusmaksun alaiset rahanpesulain laiminlyönnit on otettu huomioon seuraamusmaksun määrää korottavina tekijöinä huomioiden kuitenkin laiminlyöntien osittainen keskinäinen yhteys.

Ilmoitusvelvollinen on ryhtynyt korjaamaan puutteellisia asiakkaan tuntemista koskevia menettelyjään tarkastusilmoituksen vastaanottamisen taikka tarkastuksen jälkeen. Vaikka aluehallintovirasto pitää hyvänä, että ilmoitusvelvollinen on ryhtynyt korjaaviin toimenpiteisiin, hallinnollisen seuraamuksen perusteena on se asiantila, joka yrityksessä on vallinnut tarkasteltavana olevana ajanjaksona taikka tarkastushetkellä. Lisäksi silloinkin, kun aluehallintovirasto määrää ilmoitusvelvolliselle hallinnollisen seuraamuksen, aluehallintovirasto joka tapauksessa edellyttää, että ilmoitusvelvollinen korjaa kaikki ne puutteet, joiden vuoksi hallinnollinen seuraamus on määrätty. Siten aluehallintovirasto katsoo, ettei ilmoitusvelvollisen suorittamille korjaustoimille voida antaa sanottavaa merkitystä arvioitaessa oikeudenmukaisen seuraamusmaksun määrää.

Oikeudenmukaista seuraamusmaksua mitatessaan aluehallintovirasto on huomionnut ilmoitusvelvollisen taloudellisen aseman. Viimeksi päättyneellä tilikaudella 1.6.2024-31.5.2025 ilmoitusvelvollisen liikevaihto on sen toimittamien tietojen mukaan ollut noin 1 958 000 euroa ja liikevoitto noin 71 500 euroa. Lisäksi aluehallintovirasto on ottanut huomioon myös muut ilmoitusvelvollisen toimittamat tiedot sen taloudellisesta asemasta.

Suorittamansa kokonaisarvioinnin perusteella aluehallintovirasto määrää Varsinais-Suomen TT Oy:lle neljänsäntuhatneljän tuhannen (44 000) euron suuruisen seuraamusmaksun päätöksessä todetuista rahanpesulain velvoitteiden laiminlyönneistä.

Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Rahanpesulain 8 luvun 8 §:n mukaisesti seuraamusmaksupäätös julkistetaan aluehallintoviraston tai 1.1.2026 lukien Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla.

Sovellettavat säännökset

Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä (444/2017) 1 luku 2 §, 2 luku 3 §, 3 luku 1, 2, 3, 6, 13 ja 16 §, 7 luku 1 §, 8 luku 1, 3, 5, 5 a ja 6 § sekä 9 luku 1 §.

Hallintolaki (434/2003) 34 §.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Muutoksenhakuohje on liitteenä.

Päätöstä seuraamusmaksun määrittämisestä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Lisätietoja

Ylitarkastaja Raisa Badiali
p. 0295 016 624

Liitteet

Valitusosoitus (Liite 1)
Maksuosoitus (Liite 2)

Jakelu

Varsinais-Suomen TT Oy

Elinkeinovalvontayksikön päällikkö Ilkka Heikkilä
Ylitarkastaja Raisa Badiali

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevin tavoin.

Tämä asiakirja ESAVI/26356/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/26356/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Badiali Raisa 10.12.2025 09:17

Ratkaisija Heikkilä Ilkka 10.12.2025 11:06